

Notat

Dato 17. januar 2017
MEB

Side 1 af 16

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Medlemsundersøgelse: Implementeringen af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen

Kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen trådte i kraft d. 1. oktober 2016 og introducerede, sammen med integrationsydelsen, nogle nye, lave ydelser i beskæftigelsesindsatsen. Implementeringen og effekterne af den nye lovgivning har haft store konsekvenser for socialrådgivernes arbejdsmiljø, muligheden for at udføre godt socialt arbejde i beskæftigelsesindsatsen samt for borgernes samlede livssituation.

Dansk Socialrådgiverforening (DS) har belyst konsekvenserne igennem en rundspørge foretaget blandt socialrådgivere på landets job- og ydelsescentre. Rundspørgen bidrager med en værdifuld viden om, hvordan socialrådgiverne oplever, at lovgivningen fungerer i praksis. Resultatet af rundspørgen bliver afrapporteret i denne rapport.

Metode

Rundspørgen består af en spørgeskemaundersøgelse blandt socialrådgivere, der arbejder med kontant- og/eller uddannelseshjælpssager på landets job- og ydelsescentre. Rundspørgen er foretaget i november 2016 og beskriver således implementeringen og effekterne af lovgivningen indtil da.

Spørgeskemaet er sendt til 1000 socialrådgivere. 211 har deltaget i rundspørgen, hvoraf 137 har været i målgruppen: socialrådgivere med myndighedsansvar, som arbejder med kontant- og/eller uddannelseshjælpssager. Rundspørgen beror således udelukkende på tilbagemeldinger fra socialrådgivere, der faktisk arbejder med den gruppe af borgere, der potentielt rammes af den nye lovgivning.

De adspurgte socialrådgivere i rundspørgen dækker 59 af landets 98 kommuner. 87 % af de adspurgte arbejder i et jobcenter, mens 10 % arbejder i et ydelsescenter. 3 % arbejder i en anden forvaltning.

Opbygning

Rapporten indeholder følgende afsnit:

- Afsnit 1: Kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen virker kun begrænset som beskæftigelsesfremmende redskab
- Afsnit 2: Kommunernes tiltag overfor borgere, der rammes af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen
- Afsnit 3: Socialrådgivere mangler handlemuligheder i forhold til at hjælpe økonomisk trængte borgere
- Afsnit 4: Kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen presser muligheden for at lave godt socialt arbejde
- Afsnit 5: Proceduren for undtagelse af borgere fra 225-timersreglen
- Afsnit 6: Rammerne for implementeringen af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen har ikke været tilstrækkelige
- Afsnit 7: Et presset arbejdsmiljø

Afsnit 1: Kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen virker kun begrænset som beskæftigelsesfremmende redskab

I rundspørgen blev respondenterne bedt om at vurdere, hvorvidt henholdsvis kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen virker som redskab til at få borgere på kontant- og uddannelseshjælp i arbejde.

Overordnet set angiver halvdelen (56 %) af de adspurgte socialrådgivere, at de ikke har nogen eksempler på borgere, der er kommet i arbejde som følge af de nye regler om kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen. 26 % af de adspurgte angiver, at de har kendskab til nogle få borgere, der er kommet i arbejde som følge af de nye regler, mens 14 % af de adspurgte angiver, at de har kendskab til flere borgere, der er kommet i arbejde som følge af de nye regler.

Har du eksempler på borgere, der er kommet i arbejde, som følge af de nye regler om kontanthjælpsloft og 225-timersreglen?	
Ja, flere	14 %
Ja, få	26 %
Nej, ingen	56 %
Ved ikke	4 %

Redskaberne virker i højere grad for jobparate end aktivitetsparate

I rundspørgen er der spurgt ind til, hvordan kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen virker som beskæftigelsesfremmende redskab for henholdsvis de jobparate og aktivitetsparate kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere.

Overordnet set giver rundspørgen et billede af, at redskaberne kun virker beskæftigelsesfremmende på de ledige, der har mulighed for at respondere på økonomiske incitamenter, typisk de jobparate ledige. De ledige, der ikke har denne mulighed, grundet eksempelvis dårligt helbred, psykiske og sociale udfordringer, virker det ikke beskæftigelsesfremmende overfor.

Kontanthjælpsloft

18 % af de adspurgte socialrådgivere vurderer, at kontanthjælpsloftet virker som redskab til at få *jobparate* kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere i arbejde. 31 % af de adspurgte angiver, at det virker nogenlunde overfor denne gruppe, mens 36 % af de adspurgte angiver, at det ikke virker.

Vurderer du, at kontanthjælpsloftet virker som redskab til at få jobparate borgere på kontant- og uddannelseshjælp i arbejde?	
I meget høj grad	6 %
I høj grad	12 %
I nogen grad	31 %
I mindre grad	28 %
Slet ikke	8 %
Ved ikke	15 %

Kun 3 % af de adspurgte socialrådgivere vurderer, at kontanthjælpsloftet virker som redskab til at få *aktivitetsparate* kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere i arbejde. 8 % af de adspurgte angiver, at det virker nogenlunde overfor denne gruppe, mens hele 85 % af de adspurgte angiver, at det ikke virker.

Vurderer du, at kontanthjælpsloftet virker som redskab til at få aktivitetsparate borgere på kontant- og uddannelseshjælp i arbejde?	
I meget høj grad	1 %
I høj grad	2 %
I nogen grad	8 %
I mindre grad	30 %
Slet ikke	55 %
Ved ikke	4 %

225-timersregel

27 % af de adspurgte socialrådgivere vurderer, at 225-timersreglen virker som redskab til at få *jobparate* kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere i arbejde. 35 % af de adspurgte angiver, at det virker nogenlunde overfor denne gruppe, mens 27 % af de adspurgte angiver, at det ikke virker.

Vurderer du, at 225-timersreglen virker som redskab til at få jobparate borgere på kontant- og uddannelseshjælp i arbejde?	
I meget høj grad	7 %
I høj grad	20 %
I nogen grad	35 %
I mindre grad	20 %
Slet ikke	7 %
Ved ikke	12 %

Kun 5 % af de adspurgte socialrådgivere vurderer, at 225-timersreglen virker som redskab til at få *aktivitetsparate* kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere i arbejde. 9 % af de adspurgte angiver, at det virker nogen grad, mens 81 % af de adspurgte angiver, at det ikke virker.

Vurderer du, at 225-timersreglen virker som redskab til at få aktivitetsparate borgere på kontant- og uddannelseshjælp i arbejde?	
I meget høj grad	1 %
I høj grad	4 %
I nogen grad	9 %
I mindre grad	33 %
Slet ikke	48 %
Ved ikke	4 %

Rundspørgens kvalitative kommentarer danner samme billede: Redskaberne virker kun på de ledige, der reelt set kan tage et arbejde, hvorimod de i værste fald kan forværre tilstanden for de ledige, der ikke har mulighed for at tage et arbejde pga. nedsat arbejdsevne. Socialrådgiverne fortæller:

"Nogle få jobparate borgere kan finde timerne og evt. arbejde igennem fx vikarbureau. Dog er de fleste jobparate borgere i forvejen motiveret for den slags og søger løbende. Borgere som ikke er jobparate bliver ikke jobparate ved at blive presset økonomisk – det kan tværtimod forværre deres tilstand. Et yderligere pres kan være det, der presser disse mennesker ud over kanten"

"Aktivitetsparate borgere er dem, der er visiteret til at være længst fra arbejdsmarkedet pga. nedsat fysisk, psykisk eller social funktionsevne. Et loft over deres økonomi vil ikke bringe denne gruppe tættere på arbejdsmarkedet men føre til, at borgeren skubbes længere væk fra arbejdsmarkedet og efterlades i længere tid på offentlig forsørgelse"

"Jeg oplever, at flere aktivitetsparate borgere pludselig kan se sig selv arbejde i nogle timer om ugen. Jeg oplever til gengæld også, at der er flere aktivitetsparate borgere, som er for syge til at kunne påtage sig beskæftigelse selv på få timer, som ikke har mulighed for at ændre på deres situation og ofte får det endnu værre end de havde, fordi de nu også har fået yderligere sociale problemer pga. manglende økonomi"

"Med jobparate giver det mening, da der økonomisk er et incitament til at komme i job. Med aktivitetsparate virker det på dem, der "ikke vil" og måske har spillet lidt dårligere end de reelt er. Men problemet er i forhold til dem, der "ikke kan". Der virker det som helt urimeligt, at de skal straffes så hårdt, da de jo ikke har muligheden for blot at tage et job. Det bedre bestemt ikke deres tilstand"

"Jeg oplever, at en del af de borgere, vi ikke har undtaget fra 225-timersreglen kommer i jobs. Det er primært de borgere, som var tilknyttet en virksomhedsrettet indsats og virksomhedskonsulent i forvejen. Det har virket som et fint redskab til at kunne undtage de dårligste, men også fint at kunne presse dem, der godt kan, men som ikke har villet, eller lige skulle have det sidste skub"

"Jeg har mange jobparate borgere, der er gået i deltidsarbejde, som aldrig før har haft motivationen til det. Flere af dem er nu afmeldt jobcenteret, da de har fået timer nok til at klare sig selv"

Afsnit 2: Kommunernes tiltag overfor borgere, der rammes af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen

Rundspørgen viser, at kommunerne ikke iværksætter tilstrækkelige tiltag i forhold til de borgere, der rammes af kontanthjælpsloftet og timereglene. Det drejer sig særligt om indsatser i forhold til at finde jobs samt løse boligudfordringer for de berørte borgere. Netop sådanne handlemuligheder efterlyser de adspurgte socialrådgivere i forhold til at kunne håndtere de sociale problemstillinger, der følger i kølvandet på de nye regler.

En forstærket jobindsats overfor borgere, der rammes af 225-timersreglen

Ifølge loven om kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen skal kommunerne lave en forstærket jobindsats overfor de borgere, der er i risiko for at blive ramt af 225-timersreglen. En sådan indsats kan bestå af intensiveret rådgivning, en særlig jobformidler til borgeren samt mentorstøtte. 1/3 (34 %) af de adspurgte socialrådgivere angiver, at deres kommune ikke har iværksat en sådan forstærket jobindsats.

22 % af de adspurgte socialrådgivere angiver, at deres kommune yder intensiveret rådgivning overfor denne gruppe, mens 20 % angiver, at deres kommune anviser småjobs til denne gruppe. 16 % angiver, at de tilbyder en særlig jobformidler, mens 8 % angiver, at de tilbyder mentorstøtte til denne gruppe. 14 % angiver, at de har iværksat andre initiativer.

Ifølge lovforslaget skal kommunerne lave en forstærket indsats overfor de borgere, der er i risiko for at blive ramt af 225-timersreglen. Hvad består denne forstærkede indsats af i din kommune?	
Intensiveret rådgivning	22 %
En særlig jobformidler	16 %
Mentorstøtte	8 %
Anvisning af småjobs	20 %
Vi har ingen forstærket indsats	34 %
Ved ikke	26 %
Andet	14 %

Kommunernes tiltag i forhold til at sikre borgerens bolig

I rundspørgen er der spurgt ind til, hvilke tiltag den pågældende kommune har foretaget for at sikre boligen til de borgere, der bliver ramt af henholdsvis kontanthjælpsloft og timereglene. Her svarer næsten halvdelen (45 %) af de adspurgte socialrådgivere, at kommunen indtil videre ikke har foretaget nogen særlige tiltag for at sikre borgerens bolig. 32 % ved ikke, om kommunen har iværksat nogle tiltag.

19 % angiver, at kommunen har bistået borgeren i at finde en billigere bolig, 11 % angiver, at kommunen har ydet enkelttydelser til boligudgifter, mens 6 % angiver, at kommunen har henvist borgeren til herberg eller lignende. 9 % angiver, at de har iværksat andre initiativer.

Hvilke særlige tiltag har din kommune foretaget for at sikre boligen til de borgere, der bliver ramt af henholdsvis kontanthjælpsloft og 225-timersreglen?	
Bistået borgeren i at finde en billigere bolig	19 %
Ydet enkeltudgifter til boligudgifter	11 %
Visiteret borgeren til herberg eller lignende	6 %
Kommunen har indtil videre ikke foretaget nogen særlige tiltag	45 %
Ved ikke	32 %
Andet	9 %

Socialrådgiverne efterlyser netop disse handlemuligheder

I rundspørgen er der spurgt ind til, hvilke handlemuligheder, socialrådgiverne efterlyser i forhold til at hjælpe de borgere, der bliver ramt af henholdsvis kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen. Her svarer en stor del af socialrådgiverne, at de netop mangler en mulighed for at anvise borgerne til billigere boliger samt en mulighed for at kunne anvise borgerne til småjobs. Det understreger behovet for, at kommunerne får iværksat disse tiltag hurtigst muligt.

Afsnit 3: Socialrådgivere mangler handlemuligheder i forhold til at hjælpe økonomisk trængte borgere

Rundspørgen viser, at socialrådgivere på landets job- og ydelsescentre oplever markante konsekvenser af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen.

Over halvdelen af de adspurgte socialrådgivere (55 %) har oplevet, at borgeren ikke har kunnet betale sin husleje. 64 % har oplevet, at borgeren ikke har kunnet betale vigtige regninger, såsom el og forsikringer, mens 60 % har oplevet, at borgeren ikke har kunnet betale sin medicin. Hertil kommer, at 57 % har oplevet, at borgeren har haft svært ved at få mad på bordet i slutningen af måneden. Herudover har 48 % oplevet, at borgerens børn er påvirket af forældres økonomiske situation. Kun 18 % af de adspurgte socialrådgivere har ikke oplevet nogen af ovenstående konsekvenser af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen.

Hvilke konsekvenser har du oplevet, at kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen har haft for en eller flere af dine borgere?	
Borgeren har ikke kunne betale husleje	55 %
Borgeren har ikke kunne betale andre vigtige regninger, såsom sikringer mv.	64 %
Borgeren har haft svært ved at få mad på bordet i slutningen af måneden	57 %
Borgeren har ikke kunne betale medicin	60 %
Borgerens børn er påvirket af forældrenes økonomiske situation	48 %
Jeg har ikke oplevet nogen af ovenstående konsekvenser for mine borgere	18 %
Andre konsekvenser	11 %

De adspurgte socialrådgivere beskriver bl.a. følgende eksempler:

"En enlig mor, som har mistet 3.000 kroner i boligstøtte, kan ikke købe et buskort til skolebussen til sine børn. Hun kan ikke købe livsvigtig medicin til sig selv og har ikke råd til mad. Sagen er færdigbehandlet og venter på afgørelse i rehabiliteringsteamet. Men der er ventetid til rehabiliteringsteamet i kommunen, så hun kan derfor først overgå til en anden ydelse tidligst i januar 2017"

"En enlig mor med tre børn mister ca. 2.800 kroner om måneden. Børnepengene bliver nu brugt på mad og børnene må undvære tøj mv. Hun kæmper i forvejen en kamp for at få hverdagen til at fungere. Kontanthjælpsloftet har gjort, at hun igen er startet i behandling i psykiatrisk regi, da hun nu har endnu en ting at bekymre sig om"

"En kvinde med tre børn er flyttet fra en 2-værelses lejlighed til et lejet værelse hos en veninde, en kvinde med tre drenge har ikke råd til vintertøj til børnene, et par hvor begge har brug for medicin har ikke råd til medicin og må derfor undvære den, en mor til et barn spiser kun en gang i døgnet for at sikre, at hendes barn får noget at spise... Og sådan kunne jeg blive ved... Alle kæmper for at kunne betale huslejen"

Ingen handlemuligheder til at afhjælpe disse problemer

83 % af de adspurgte socialrådgivere vurderer, at de slet ikke eller kun i mindre grad har tilstrækkelige handlemuligheder til at afhjælpe de situationer, borgerne kan stå i som følge af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen.

Vurdere du, at du har tilstrækkelige handlemuligheder til at afhjælpe de situationer, borgerne kan stå i som følge af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen?	
I meget høj grad	2 %
I høj grad	2 %
I nogen grad	7 %
I mindre grad	36 %
Slet ikke	47 %
Ved ikke	6 %

De adspurgte socialrådgivere peger på, at særligt følgende handlemuligheder mangler eller er begrænsede:

- 1) En reel mulighed for at anvise borgerne til billigere boliger
- 2) En reel mulighed for at anvise borgerne til småjobs
- 3) En bedre mulighed for at kunne bevilge enkeltydelser til borgerne, herunder klarere retningslinjer for, til hvad og hvornår der kan bevilges enkeltydelser.
- 4) En bedre mulighed for at arbejde tværfagligt og helhedsorienteret med de berørte borgere, da det i højere grad vil kunne afhjælpe borgerens – og hele familiens – samlede situation.

Afsnit 4: Kontanthjælpsloft og 225-timersregel presser muligheden for godt socialt arbejde

Rundspørgen viser, at halvdelen (55 %) af de adspurgte socialrådgivere på landets job- og ydelsescentre vurderer, at reglerne om kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen udfordrer deres muligheder for at lave godt socialt arbejde. Kun 11 % angiver, at reglerne ikke udfordrer muligheden for at lave godt socialt arbejde.

Vurderer du, at reglerne om kontanthjælpsloft og 225-timersregel udfordrer dine muligheder for at lave godt socialt arbejde?	
I meget høj grad	28 %
I høj grad	27 %
I nogen grad	30 %
I mindre grad	7 %
Slet ikke	4 %
Ved ikke	4 %

Reglerne påvirker særligt samarbejdet med borgeren samt borgerens igangværende forløb negativt.

64 % af de adspurgte socialrådgivere angiver, at reglerne om kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen påvirker deres samarbejde med borgeren negativt. 23 % angiver, at det ikke påvirker samarbejdet.

Hvordan vurderer du, at reglerne om kontanthjælpsloft og 225-timersregel generelt påvirker dit samarbejde med borgerne?	
Det påvirker mit samarbejde med borgeren i en positiv retning	4 %
Det påvirker ikke mit samarbejde med borgerne	23 %
Det påvirker mit samarbejde med borgerne i en negativ retning	64 %
Ved ikke	9 %

Hertil kommer, at 67 % af de adspurgte socialrådgivere angiver, at reglerne har en negativ effekt på det igangværende forløb med borgeren. 16 % angiver, at det ikke har nogen effekt på det igangværende forløb.

Hvordan vurderer du, at reglerne om kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen påvirker det igangværende forløb med borgeren?	
Det har en positiv effekt på det igangværende forløb med borgeren	4 %
Det har ikke nogen effekt på det igangværende forløb med borgeren	16 %
Det har en negativ effekt på det igangværende forløb med borgeren	67 %
Ved ikke	12 %

Store konsekvenser for borgerens videre forløb

Begge dele kan have store konsekvenser for det videre arbejde med borgeren, herunder muligheden for at rykke borgeren tættere på arbejdsmarkedet. De kvalitative kommentarer fra undersøgelsen vidner om, at positive forløb med borgerne bliver udfordret eller direkte ødelagt af de nye regler om kontanthjælpsloft og 225-timersregel:

"Enlig mor på 26 år med tre mindre børn. Er ramt af massiv angst og personlighedsforstyrrelse. At blive presset økonomisk forværrer situationen og gør det yderst vanskeligt for hende at starte i arbejdsprøvning, da hun ikke kan få tilskud til et buskort og ikke har råd til det, da det koster 1/3 af hendes rådighedsbeløb."

"En kvinde har efter længerevarende indsats påbegyndt virksomhedspraktik. Da der ikke var råd til husleje blev hun så psykisk påvirket, at hun ikke længere kunne deltage i praktikken".

"Ung mor, der har været inde i en god udvikling, bliver nu nødt til at bruge al sit overskud på at finde en anden bolig, hvilket er næsten umuligt. Den gode udvikling, den unge mor var i, er faldet helt til jorden og i stedet for at arbejde videre på den gode udvikling, så arbejder vi på at stabilisere hende".

"Jeg fik en sag om en aktivitetsparat uddannelsesmodtager under 30 år overleveret fra en tidligere sagsbehandler med beskeden om, at hvis borgeren fulgte planen ville hun snart være uddannelsesparat. Ved min første telefoniske opfølgning med borgeren fortalte hun, at det gik godt, hun mødte stabilt både i sit tilbud og til den FVU-undervisning, som skulle gøre hende klar til optagelsesprøven på det uddannelsessted, hvor hun er optaget og ikke kom ind sidste gang. Hun var meget fortrøstningsfuld og troede på, at det nok skulle lykkes hende at bestå. Næste gang jeg talte med hende, en måneds tid senere, var det hele væltet og hun synes, at alt så håbløst ud. Hun var ramt af kontanthjælpsloftet og mistede omkring 2.500 kroner i boligstøtte. Hun havde ikke været til undervisning siden hun fik beskeden, fordi hun overhovedet ikke kunne koncentrere sig om andet end de økonomiske vanskeligheder, hun stod i. (...) Hun ledte efter lys og lygte efter en billigere lejlighed, men var nervøs for, hvordan det ville påvirke hendes sag i statsforvaltningen, hvis hun flyttede i en etværelseslejlighed med sin datter (...) og hun var bekymret for, hvordan det ville påvirke hendes datter at flytte skole. (...) Hun overvejede helt at opgive optagelsesprøven. (...) Hun har tabt sig rigtig meget, fordi hun prioriterer, at hendes datter får mad fremfor hende selv og de psykiske vanskeligheder, som hun ellers havde fået okay styr på, er blusset op igen".

"Jeg oplever, at der sker en forværring af det psykiske helbred, når de aktivitetsparate borgere mister en stor del af deres forsørgelse. Jeg ser borgere, der ikke længere kan deltage i de planlagte forløb, da økonomien kommer til at fylde alt. Vi har at gøre med borgere, der ikke har så mange ressourcer og en ændring i deres økonomi betyder, at de bruger al energien på at finde ud af, hvor penge til mad og medicin skal komme fra".

Afsnit 5: Proceduren for undtagelse af borgere fra 225-timersreglen

I rundspørgen er der spurgt ind til, hvordan proceduren med at undtage borgere fra 225-timersreglen konkret foregår. Lovteksten har været uklar på dette område, hvorfor DS har ønsket at klargøre dette igennem rundspørgen.

Kriterier for undtagelsesreglen

Rundspørgen viser overordnet set, at vejledningen omkring 225-timersreglen ikke har klædt socialrådgiverne ordentlig på til at vurdere, hvorvidt en borger skal undtages fra 225-timersreglen. 37 % angiver, at den kun i mindre grad eller slet ikke er tilstrækkelig, mens 41 % angiver, at den er nogenlunde. Kun 15 % angiver, at den i høj grad eller meget høj grad er tilstrækkelig.

Vurderer du, at vejledningen om 225-timersreglen klæder dig tilstrækkeligt på til at vurdere, hvorvidt en borger skal undtages fra 225-timersreglen?	
I meget høj grad	4 %
I høj grad	11 %
I nogen grad	41 %
I mindre grad	27 %
Slet ikke	10 %
Ved ikke	7 %

Dette medfører, at over halvdelen (61 %) af de adspurgte angiver, at deres kommune på baggrund af lovtekst og vejledning selv har fastlagt kriterier for, hvordan undtagelsen fra 225-timersreglen konkret skal foregå.

Har din kommune på baggrund af lovtekst og vejledning fastlagt kriterier for, undtagelsen fra 225-timersreglen konkret skal foregå?	
Ja	61 %
Nej	25 %
Ved ikke	15 %

De kommunalt fastlagte kriterier er:

- En kommunal fastlagt grænse for, hvor mange timer en borger skal kunne arbejde (eksempelvis 6-7 timers arbejde om ugen).
- Fysiske handicaps
- Borgeren er ved at få lavet rehabiliteringsplanen forberedende del
- Borgeren er i afklaring med henblik på fleksjob
- En konkret individuel vurdering af, om borgeren har flere, sammensatte og komplekse problemer
- Borgeren har en ret og pligt mentor
- Kriterierne fra STAR's guide om undtagelsen fra 225-timersreglen

Hvem foretager vurderingen – og hvornår

Over halvdelen (66 %) af de adspurgte socialrådgivere angiver, at de selv har foretaget vurderingen af, hvilke borgere i deres sagsstamme, der skal undtages fra 225-timersreglen. 15 % har foretaget vurderingen i samarbejde med en eller flere kolleger. Kun 8 % angiver, at deres leder har været involveret i vurderingen på den ene eller anden måde.

Hvordan er den første vurdering af, hvilke borgere i din sagsstamme, der skal fra 225-timersreglen, foregået?	
Jeg har selv foretaget vurderingen	66 %
Jeg har selv foretaget vurderingen og min leder har efterfølgende godkendt den	3 %
Jeg har foretaget vurderingen i samarbejde med min leder	4 %
Jeg har foretaget vurderingen i samarbejde med en eller flere af mine kolleger	15 %
Min leder har foretaget vurderingen, og jeg har ikke været involveret i processen	1 %
Andet	12 %

Lovgivningen eller vejledningen præciserer ikke, hvor ofte vurderingen af, hvorvidt en borger fortsat skal være undtaget fra 225-timersreglen, skal foretages. DS har derfor spurgt ind til dette i rundspørgen. Over halvdelen angiver (53 %), at vurderingen af, hvorvidt borgeren fortsat er undtaget fra 225-timersreglen, foretages løbende ved hver samtale i det individuelle kontaktføreløb. 19 % angiver, at vurderingen foretages ca. hver 3. måned, mens kun 8 % angiver, at det sker ca. en gang om året.

Hvor ofte skal det vurderes, om borgeren fortsat er undtaget fra 225-timersreglen?	
Ved hver samtale i det individuelle kontaktføreløb	53 %
Ca. hver 3. måned	19 %
Ca. hvert halve år	6 %
Ca. en gang om året	8 %
Andet	15 %

Afsnit 6: Rammerne for implementeringen af lovgivningen har ikke været tilstrækkelige

Rundspørgen viser overordnet set, at der ikke har været tilstrækkelige rammer for implementeringen af lovgivningen: IT understøttelsen har ikke været på plads og vejledninger, lovtekst mv. har ikke understøttet implementeringen tilstrækkeligt.

IT understøttelse

8 måneder efter lovens ikrafttræden, hvor undersøgelsen blev gennemført, vurderer 49 % af de adspurgte socialrådgivere, at IT understøttelsen til arbejdet med kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen ikke fungerer tilstrækkeligt. Kun 7 % vurderer, at den fungerer tilstrækkeligt.

Vurderer du, at IT understøttelsen til arbejdet med kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen på nuværende tidspunkt fungerer tilstrækkeligt?	
I meget høj grad	1 %
I høj grad	6 %
I nogen grad	25 %
I mindre grad	31 %
Slet ikke	18 %
Ved ikke	20 %

Lovtekst og vejledninger

Hertil kommer, at halvdelen (53 %) af de adspurgte vurderer, at lovtekst, vejledninger, bekendtgørelser mv. udsendt fra ministeriet i mindre grad eller slet ikke har været brugbare/understøttet implementeringen af kontanthjælpsloftet. Kun 5 % vurderer, at de har været brugbare/understøttet implementeringen.

Vurderer du, at lovtekst, vejledninger, bekendtgørelser mv., udsendt fra ministeriet, har været brugbare/understøttet implementeringen af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen?	
I meget høj grad	1 %
I høj grad	4 %
I nogen grad	37 %
I mindre grad	44 %
Slet ikke	9 %
Ved ikke	6 %

Jobcentre under pres

Den utilstrækkelige IT understøttelse og mindre brugbare vejledninger mv. er med til at tegne et større billede af nogle jobcentre, der er under pres som følge af implementeringen af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen.

28 % af de adspurgte socialrådgivere angiver, at deres kommune har været nød til at forlænge sagsbehandlingstiderne for at modtage kontanthjælp som følge af implementeringen af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen, mens 18 % har måttet udskyde samtaler med borgerne. 14 % har oplevet, at jobcenteret har måttet lukke for en perio-

de for at behandle sager, mens 12 % har måttet udskyde behandlingen af advis'er om eksempelvis ret og pligt tilbud til borgerne.

Har din kommune været nød til at foretage en eller flere af følgende tiltag som følge af implementeringen af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen?	
Forlænget sagsbehandlingstiderne for kontanthjælp	28 %
Udskudt samtaler med borgeren	18 %
Udbetalt ydelser til borgeren efter den fastsatte tidsfrist	9 %
Udskudt behandling af advis'er om ex. ret og pligt tilbud	12 %
Lukket jobcenteret i en periode for at kunne behandle sager	14 %
Kommunen har ikke foretaget noget af ovenstående	28 %
Ved ikke	29 %
Andet	7 %

Samarbejde på tværs af forvaltninger

Et godt samarbejde mellem kommunens forvaltninger er vigtigt i forhold til, at borgeren oplever at få en ordentlig hjælp, men også for at organiseringen af arbejdet bliver mest mulig hensigtsmæssig for de berørte medarbejdere.

29 % af de adspurgte angiver, at samarbejdet mellem jobcenteret og kommunens øvrige forvaltninger i forhold til implementeringen og konsekvenserne af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen er meget god eller god. 24 % angiver, at den er mindre god eller mangelfuld. 31 % angiver, at samarbejdet er nogenlunde.

Hvordan oplever du samarbejdet mellem jobcenteret og kommunernes øvrige forvaltninger i forhold til implementeringen og konsekvenserne af kontanthjælpsloft og 225-timersreglen?	
Meget godt	7 %
Godt	22 %
Nogenlunde	31 %
Mindre godt	10 %
Mangelfuldt	14 %
Ved ikke	16 %

Afsnit 7: Et presset arbejdsmiljø

Rundspørgen viser tydeligt, at socialrådgivernes arbejdsmiljø har været sat under pres som følge af implementeringen af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen. 69 % af de adspurgte socialrådgivere har oplevet et stigende arbejdspress siden 1. april, hvor loven om kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen trådte i kraft.

Hvordan har du oplevet dit eget arbejdspress siden 1. april, hvor loven om kontanthjælpsloft og 225-timersreglen trådte i kraft?	
Stigende	69 %
Uændret	27 %
Faldende	0 %
Ved ikke	4 %

Af disse har 66 % oplevet at have mindre energi, mens 47 % har oplevet psykiske stressreaktioner og 29 % har oplevet fysiske stressreaktioner. 36 % har oplevet at gå på arbejde, selvom de var syge (sygenærvær).

Hvilke konsekvenser har du selv oplevet den seneste måned på grund af øget pres?	
Mindre energi	66 %
Psykiske stressreaktioner	47 %
Fysiske stressreaktioner	29 %
Sygefravær	5 %
Sygenærvær (gået syg på arbejde)	36 %
Konflikter mellem arbejdsliv og familieliv	33 %
Andet	19 %

40 % af de adspurgte angiver, at deres arbejdsplads *ikke* har taget skridt til at løse problemerne med højt arbejdspress.

Blandt dem, der har forsøgt at løse problemerne med højt arbejdspress, har 31 % oplevet, at der var øget ledelsesmæssig opmærksomhed på trivsel og arbejdspress, mens 24 % har oplevet, at der var en øget ledelsesmæssig prioritering af arbejdsopgaverne. 20 % har oplevet, at normale drifts- og udviklingsopgaver er blevet nedprioriteret i perioden. Kun 16 % har oplevet, at der er blevet ansat ekstra arbejdskraft.

Har din arbejdsplads taget skridt til at løse problemerne med højt arbejdspress?	
Ansættelse af ekstra arbejdskraft	16 %
Planlagt overarbejde	8 %
Kortere telefon- og åbningstider	1 %
Aflysning af interne møder	5 %
Nedprioritering af normale drifts- og udviklingsopgaver	20 %
Øget ledelsesmæssig prioritering af arbejdsopgaverne	24 %
Øget ledelsesmæssig opmærksomhed på arbejdspress og trivsel	31 %
Andet	15 %
Ingen tiltag	40 %

Vold og trusler

I rundspørgen er der spurgt ind til antallet af vold og trusler som følge af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen. 20 % af de adspurgte angiver, at antallet af vold og trusler er steget efter lovgivningen om kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen trådte i kraft, mens 44 % angiver, at antallet er uændret.

9 % af de adspurgte har selv været udsat for vold, trusler eller anden krænkende adfærd fra borgere, der er ramt af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen. 88 % har ikke været udsat for dette.

Har antallet af vold og trusler, som følge af implementeringen af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen, siden 1. april været:	
Stigende	20 %
Uændret	44 %
Faldende	0 %
Ved ikke	36 %

Har du selv været udsat for trusler, vold eller anden krænkende adfærd fra der er ramt af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen?	
Ja	9 %
Nej	88 %
Ved ikke	3 %

Næsten halvdelen (45 %) af de adspurgte angiver, at deres arbejdsplads ikke har lavet nogen særlig indsats for at forebygge chikane, vold og trusler i forbindelse med implementeringen af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen, mens 31 % af de adspurgte angiver, at deres arbejdsplads har. 25 % ved det ikke.

Har din arbejdsplads gjort en særlig indsats for at forebygge chikane, vold og trusler i forbindelse med implementeringen af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen?	
Ja	31 %
Nej	45 %
Ved ikke	25 %

På de arbejdspladser, der har lavet en særlig indsats for at forebygge chikane, vold og trusler, består indsatsen typisk af: vagter, supervision, konflikthåndteringskurser, drøftelser i MED-udvalget af, hvordan situationen skal håndteres samt debriefing/krisehjælp i tilfælde af chikane, vold og trusler.